

Asia: VN/7850/2021

Kuluttajaluottojen tilapäisen hintasääntelyn toimivuus ja vaikutukset

Lausunnonantajan lausunto

Miten väliaikainen sääntely (suoramarkkinointikielto ja hintasääntely) on näkemyksenne mukaan toiminut? Onko sääntelyyn liittynyt erityisiä tulkintaongelmia? Onko sääntelyn noudattamisessa ilmennyt puutteita?

Suomen Asiakastieto Oy ei itse ole luotonantaja eikä pysty kommentoimaan tätä kysymystä.

Minkälaisia vaikutuksia väliaikaisella sääntelyllä on näkemyksenne mukaan ollut? Onko sääntely esim. vaikeuttanut luotonsaantia, ja jos on, niin minkälaisilla asiakasryhmillä? Oletteko havainneet muutoksia luottomarkkinoilla (esim. uusia luottotuotteita)?

Sääntely on vaikeuttanut luotonsaantia ja sen seurauksena joitakin henkilöryhmiä (pientuloiset, pätkätyöläiset) luottomarkkinoiden ulkopuolelle. Tarjonnan sääntelyn sijaan tulisi säätää menettelyistä, jotta luotonantajat käyttäisivät kaiken mahdollisen olemassa olevan tiedon päätöksiä tehtäessä ja näin ylivelkaantumista voitaisiin rajoittaa toimivilla mekanismeilla luotonantajien toimesta. Tällä mallilla ei vietäisi kategorisesti kaikilta mahdollisuutta toimia markkinassa, vaan hyvien ja kestävien päätösten merkitys kasvaisi.

Usea luotonantaja on lopettanut toimintansa Suomen markkinoilla. Tämä on vähentänyt kilpailua ja kuluttajien valintamahdollisuuksia.

Tarjonnan painopiste on siirtynyt enemmän järjestelylainojen tarjontaan ja verkkokauppaostosten rahoittamiseen.

Olisiko tiukempaa sääntelyä näkemyksenne mukaan syytä jatkaa, ja jos olisi, missä muodossa ja miten pitkään?

Tiukempaa sääntelyä ei mielestämme ole syytä jatkaa.

Väliaikaisen sääntelyn jatkamista koskevassa hallituksen esityksessä (HE 234/2020 vp) on todettu, että pidemmällä aikavälillä tulisi selvittää tarpeita ja mahdollisuuksia tarkistaa hintasääntelyä pysyvämmiin. Erityistä huomiota tulisi tältä osin kiinnittää ennen 1.9.2019 tehtyihin jatkuvaa luottoa koskeviin sopimuksiin, jotka jätettiin 1.9.2019 voimaan tulleen hintasääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle niissäkin tapauksissa, joissa kuluttaja tekee uusia nostoja hintasääntelyn voimaantulon jälkeen. Myös eduskunta totesi esityksestä antamassaan vastauksessa: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi huolellisesti kattavaan analyysiin ja kansainväliseen vertailuun pohjautuen, onko kuluttajaluottosääntelyä muutettava pysyvästi. Tässä arvioinnissa on erityisesti tarkasteltava tehokasta seuraamussääntelyä ja vanhojen, korkeakorkoisten luottojen saamista maltillisemmän korkotason turvaavan sääntelyn piiriin.”

Mitä mieltä olette siitä, jos 20 %:n korkokatto ulotettaisiin pysyvästi koskemaan vanhoja jatkuvia luottoja (mukaan lukien hyödykesidonnaiset luotot)siltä osin kuin kyse on uusista nostoista?

Suomen Asiakastieto Oy suhtautuu kriittisesti sääntelyn ulottamiseen edes tällä tavoin vanhoihin sopimuksiin. Luotonantajille tulee antaa oikeus irtisanoa luotto ennen muutoksen voimaantuloa.

Jokela Juuso
Suomen Asiakastieto Oy